

KASİDE-İ MEYMÛNE-İ MUBAREKE

DÜRR-Ü MEKNÛN
(Saklı inci)

İMAM-I ÂZAM EBÛ HANÎFE
NU'MAN İBN-İ SABİT
Radiyallâhü Anhüma

Hazırlayan
İhramcızâde
Hacı İsmail Hakkı
ALTUNTAŞ

İSBN:

ismailhakkialtuntas@gmail.com

<http://ismailhakkialtuntas.com>

Dizgi : **H. İsmail Hakkı Altuntaş**

Kapak :

Baskı- Cilt :

2011

BİSMİLLÂHİRRAHMÂNİRRAHÎM

Şüphesiz hamd Allah Teâlâ içindir, O'na hamd eder, O'ndan hidayet ve bağışlanma dileriz. Nefislerimizin şerrinden, kötü amellerimizden Allah Teâlâ'ya sığınırız. Şüphesiz Allah'ın hidayet eylediğini saptıracak, O'nun saptırdığını da hidayete ulaştıracak yoktur. Allah Teâlâ'dan başka İlah olmadığına, O'nun birliğine ve ortağı olmadığına, Muhammed sallallâhü aleyhi ve sellem O'nun kulu ve Rasulü olduğuna şehâdet ederiz.

Sözlerin en doğrusu Allah Teâlâ'nın Kitabı, yolların en hayırlısı Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem yoludur. O'nu sevmek ve O'nun ümmeti olduğumuzu bilmek, Allah Teâlâ'nın bizlere ihsan kıldığı en büyük nimetlerden birisidir.

“Allah Teâlâ kulların zannı üzere hareket eder” müjdesini kendisine yol edinmiş kullar, Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem kapısında kıtmir olmayı, cihana sultan olmaktan üstün değer tutarlar. Ashab-ı Kehf'in kapısını bekleyene yapılan ikramı görünce, O'nun kapısındaki kıtmir-i hakirin elbette kavuştuğu ihsan daha büyük olacaktır. O ihsan iki cihanın selâmetine sebep olacak büyük bir nimettir.

“Muhakkak ki Sen; büyük bir yaratılış ve ahlak üzerindesin”

Allah Teâlâ tarafından Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem gerçekten büyük olduğu,

4 Dürr-ü Mekkûn (Saklı inci)

tasdik edilmiştir.

“Ey inananlar! And olsun ki, içinizden size, sıkıntıya uğramanız kendisine ağır gelen, size düşkün, inananlara şefkatli ve merhametli bir rasül gelmiştir.”

Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellemi seviyoruz. O’da ümmetini çok sever. Hiçbir zaman ümmetini unutmadığı gibi unutmayacağına da inancımız vardır.

Ey Allah’ım, O’nu öven Sen’sin. Biz nasıl O’nu methederiz. Fakat övülmeye layık olmayan nice şeylere övgü dizen bize, Rasûlün sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimize layık olmasada övmeyi nasip kıldığı için binlerce şükürler olsun.

Ey merhamet edenlerin en çok merhamet edeni Rabb’imiz, şüphesiz ki Sen, her şeyi lâıyıkıyla duyar ve bilirsin. Duamızı; bizden kabul buyurmanı diliyoruz. Bizlere yararlı bir marifet ihsan etmeni istiyoruz. Şüphesiz ki Senin her şeye gücün yeter. Tövbemizi de, kabul buyurmanı diliyoruz. Muhakkak ki, Sen, tövbeleri çokça kabul eden Rahîmsin.

Ey Allah’ım, **“Bütün yaratılmışların en üstünü ve en cömerdi olarak yarattığın Rasûlün sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimizden başka son nefesimizde, sığınacağımız kimsemiz de yoktur”** Bütün işlerimizde O’ndan yardım isteriz.

O bize yeter, O ne güzel vekildir.

KASİDE-İ MEYMÛNE-İ MUBAREKE
DÜRR-Ü MEKNÛN
(Saklı inci)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على رسولنا محمد

وعلى اله وصحبه وسلم اجمعين

يا سيد السادات جئتك قاصدا لأبي حنيفة النعمان رحمه الله
قصيدة يا سيد السادات لأبي حنيفة النعمان كتب أبي حنيفة
و هذه القصيدة ليتقرب بها من رسول الله صلى الله عليه وسلم،
لينشدها بين يديه في أثناء زيارته ، ولم يطالع عليها أحد
فلما وصل الى المدينة المنورة، سمع المؤذن ينشدها على المئذنة، !

فعجب من ذلك وانتظر المؤذن.

!فسأله: لمن هذه القصيدة؟

قال: لأبي حنيفة.

6 Dürr-ü Mekkûn (Saklı inci)

قال: أتعرفه؟

قال: لا.

قال: وعمن أخذتها؟

قال: في رؤيائي أنشدها بين يدي المصطفى صلى الله عليه وسلم،

فحفظتها وناجيته بها على المئذنة

.. فدمعت عينا أبي حنيفة

يا سيد السادات جئتك قاصدا
de İmam-ı Âzam Ebû Hanîfe Nû'man ibn-i Sâbit
radiyallâhü anhümaya aittir.

Ravza-ı mutahharayı ziyareti esnasında doğuş¹ olarak inşad eyledikleri bir kasidedir. Bu kaside ile **Efendiler Efendisi Rasûlüllah sal-lallâhü aleyhi ve selleme** muhabbet ve yakınlık murad etmişler ve kimsenin duymayacağı bir şekilde Huzur-u Rasûlüllah'da tekellüm eylemişlerdir. İmam-ı Âzam ziyaretten sonra Medine-i Münevvere müezzininin kendi kasidesini irâd ederken görünce şaşırıp baka kalmış ve sormuştur:

---

¹ İrticalen ve aniden söylenen şiirler, kasidelere doğuş denir.

İmam-ı Âzam Ebû Hanîfe 7

-Bu kaside kime aittir? Müezzin:

-Ebû Hanîfe Nû'man ibn-i Sâbitin'dir.

-Onu tanıyor musun?

-Hayır.

-Öyle ise bu kaside-i kimden öğrendin?

Müezzin dedi ki;

-Rüyamda, Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem bana okudu ve bende ezberledim. Ayrıca, kaside-i minarelerden okumamı istedi.

Bu sözler üzerine İmam-ı Âzam Ebû Hanîfe radiyallâhü anhın gözlerinden yaşlar boşandı.

***

İmam-ı Neseî "Tuhfe" isimli eserinde Şemsü'l Eimme-i Hulvanî (radiyallâhü anh) den şu nakli buraya aktaralım.

Rüyamda İbn-i Abbas radiyallâhü anhüma buyurdu ki:

"Müctehidlerin sultanı, Allah Teâlâ'nın dostu Ebû Hanife Nu'man İbni Sabit, Resûl-ü Ekrem ve Nebiyy-i Muhterem (sallallâhü aleyhi ve sellem) Efendimiz Hazretlerini, mübarek Ravza-ı mutahharada bir kaside ile medh eylemiştir ki bu kasideye:

"Dürr-ü meknûn (saklı inci)" ismi verilmiştir. Bu kasidenin birçok fazilet ve sırları vardır.

1-Her gün Ravza'nın hizmetçileri olan melekler ve Kerûbiyân bu kaside-i şerifeyi sabah, akşam okurlar.

2-Bu kaside-i okumaya devam edenlere afetler, kaza ve belalar uğramaz.

8 Dürr-ü Mekkûn (Saklı inci)

3-Düşmanlarını sevindirecek bir kötülükle karşılaşmazlar.

4- Ani gelen ölümden emin olurlar.

5-Bulunduğu eve ve mekâna veba gibi bulaşıcı hastalıklar girmez.

6-Okuyana ve bulunan yere büyü işlemez.

7-Devam edenlerin gönlü sevinç ve ferah dolar.

8-Günahları bağışlanır.

9-Her ne dilek için yedi gün ara vermeden devam edilirse istenen şey gerçekleşir.

İşte İbni Abbas (radiyallâhü anhuma) bana bunları anlatmıştı ki, ben uyandım. O zamana kadar bu kasideden haberdar olmadığım için Mekke-i mükerreme ve Medine-i Münevverre'de aradım. Nihayet, Bağdat'ta kâmil bir müridin yanında buldum. O şeyhi kâmil de duyulmamış diğer bazı özelliklerini bana nakletti. Ömrüm oldukça ben de onu okumaya devam edeceğimi adadım.

Diğer bazı özellikleri şunlardır.

10-Sadakatle okuyana son nefeste iman nasip olur.

11 -İhlâsla okumaya devam eden hiç fakirlik görmez.

12-Şevk ile kıraatine devam edene kem göz ve nazar isabet etmez.

13-Halisane okuyana hile ve tuzak işlemez.

14-Bir memlekete genel bir felaket isabet etse, bu kaside halisane okununca Allah Teâlâ

İmam-ı Âzam Ebû Hanîfe 9

onu def eder.

15-Okuyan kişinin bütün amelleri makbul olur.

16-Kasidenin akabinde yapılan her dua kabul olur.

Ayrıca Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellemi görmek niyeti okunursa rüyada görülür. Eğer manevi durumu müsait değilse bir Allah Teâlâ dostu ona tebşiratta bulunacaktır.

***

**

*

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يا سيد السادات جئتُك قاصدا أرجو رضاك وأحتمي بجمالك

Ey efendiler Efendisi! Himayene sığınarak, rızana kavuşmak maksadıyla huzuruna geldim.²

---

² Büyüklerin huzurunda durabilmenin birinci şartı küçüğün izinli olmasıdır. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem Allah Teâlâ'ya dua ederken

“Mahlûkatın sahibi ve mevcudata benzemekten münezzehtir olan meleklerin ve ruhun rabbi olan Allah Teâlâ'yı tenzih ve tesbih ederim.

Ey Allah Teâlâ'm Senin rızanı şefaathane kılarak öfkenden sana sığınıyorum. Affını şefaathane yaparak cezandan sana sığınıyorum. Senden de sana sığınıyorum. Sana layık olduğun senâyı yapamam. Sen kendini sena ettiğın gibisin”

سُبْحَانَ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ وَرَبِّ الْمَلِئِكَةِ وَالرُّوحِ
اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ، وَبِمُعَافَاتِكَ مِنْ عِقَابِكَ،
وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ، لَا أَحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ أَنْتَ كَمَا أَنْتَ عَلَى
نَفْسِكَ

12 Dürr-ü Meknûn (Saklı inci)

Hz. Ali kerremallâhü veçhe diyor ki: “Savaşlarda Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem kadar düşmana yaklaşan bir kimse bulunmazdı. Birçok defalar savaş kızışıp başımız sıkıntıya gelince Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve selleme sığınırđık.”

Hz. Enes radiyallâhü anh de: “Başımız dara düşünce Allah’ın Rasûlü ile korunurđuk.” diyor.

Yine Hz. Enes b. Mâlik (r.a) nakleder:

Rasûlullâh sallallâhü aleyhi ve sellem insanların en güzeli idi, insanların en cömerdi idi, insanların en cesuru idi. Bir gece Medine halkı duydukları bir sestten fena hâlde korkmuşlar ve sesin geldiği yöne gitmişlerdi. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem ise ashabını korkutan bu sesi işitince eline kılıcını alarak Ebu Talha’nın eğersiz atına binmiş ve Medine’yi dolaşıp hâdiseyi incelemiş, bu esnada Medineliler geride kalmıştı. Nihayet Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem Ebu Talha’nın atı üzerinde ve kılıcı boynunda olarak geri döndü. Yolda Medine halkıyla karşılaştı. Onlara şöyle dedi: “Endişe edecek bir şey yok, neden korkuyorsunuz?” (Müslim, Fedâil, 48; İbn Sa’d, I, 373.)

Uhud Savaşı’nda, İslâm ordusu birinci safhada Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem’in harp taktiklerine uyararak üstünlük sağlamıştı fakat daha sonra kesin sonucu almadan ganimet toplamaya girişince ve yerlerini terk etmemeleri gereken okçular da ganimet toplama işine koşunca düşman süvari birliği arkadan kuşatmış, böylece Müslümanlar iki ateş altında kalmışlardı. Bu safhada Müslümanlar 70 şehid verdikleri hâlde; Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem emir komutayı elinde bulundurdu ve büyük bir

İmam-ı Âzam Ebû Hanîfe 13

والله ياخير الخلاق ان لي قلبا مشوقا لا يروم سواكا

Yaratılmışların en hayırlısı yemin olsun ki, Zât'ına âşik olan ve başkasını istemeyen bir kalbim vardır.

---

soğukkanlılıkla İslâm ordusunu çevresine topladı. Başarılı bir savunma ile düşmanı durdurdu. Peşinden de inkârcıları Mekke istikametinde günlerce takip etti. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem öyle bir kahramanlık ve cesaret ortaya koydu ki, müşrik ordusu geri dönerek yeniden savaşmayı göze alamadı.

Hevazin muharebesinde, İslâm ordusu Huneyn geçidine geldiğinde düşman okçularının hücumuna uğramıştı. İslâm askerlerinin bu anî saldırıdan korunmak üzere siper aradıkları bir sırada, Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem sarsılmaz bir kaya gibi metanet göstermiş, savaş alanından bir adım bile gerilememiştir. Katırını düşmana doğru sürerek İslâm askerlerine **“Nereye kaçuyorsunuz, ben Allah'ın Rasûlu'yum, Abdülmuttalib oğlu Abdullah oğlu Muhammed'im”** diyerek ordusunu toparlamış ve zafere ulaşmayı başarmıştır. Nitekim bir görgü tanığı şöyle diyor:

“Şehadet ederim ki Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem bir adım bile gerilemedi. Savaş vahşî bir yangın gibi yayıldığı zaman, hepimiz Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem'in çevresine sığındık. O'nun yanında durmak en büyük cesaret sayılıyordu.”

14 Dürr-ü Meknûn (Saklı inci)

و بحق جاهك انني بك مغرم والله يعلم أنني أهواكا

Allah Teâlâ biliyor, makamının hakkı için sana tutkunum ve nefsim bile seni arzuluyor.³

أنت الذي لولاك ما خلق امرؤ كلاً ولا خلق الوري لولاكا

Efendim!⁴ Şayet olmasaydın kâinat bütünüyle varlığa çıkamadığı gibi hiçbir şeyde yaratılmayacaktı.⁵

---

³ Maneviyatatta ruhun aşkını ifade etmek akla uygun gelir. Ancak nefsin aşkını ibraz edecek fazla kimse yoktur. Bu minvalde zuhur eden hallerin tehlikeleri vardır. Her kişi bu makamda karar kılamaz. Bu halin en güzel ve eşsiz örneği Hz. Mevlana ve Şemsi Tebrizî kaddese'llâhü sırrahuma'l azizde zuhur etmiştir.

⁴ أنت الذي “**Sen ki**” kelime olarak tercüme edilmesi gerekirken, Türkçede bu türlü ifade tam bir saygı ifadesi barındırmadığından “**Efendim**” olarak aktarılmıştır.

⁵ Allah Teâlâ Hadîs-i kutside buyurdu ki;
“ **(Ya Muhammed!) Sen olmasaydın bu kâinatı yaratmazdım**” Hadis kitaplarında aslı bulunmayan bu veciz ifade hadis münekkitlerince de red edilmiştir. Aliyu'l- Kâri. **Aclûnî ve Şevkânî, Sağanî'nin mevzu dediğini naklettikten sonra manasının sahih olduğunu kabul ederler.** Bkz.Aliyu'l Kâri. 288; Ac-lûnî, II/164: Şevkânî. Fevaidu'l- Mecmua, 326;

İmam-ı Âzam Ebû Hanîfe 15

أنت الذي من نورك البدر أكسنا والشمس مشرقة بتور بهاكا

Efendim! zâtınla ay nurlara bürünürken, güneş doğacak nurlara sahip oldu.⁶

أنت الذي لما رفعت الى السما بك قد سمت وتزينت لسراكا

Efendim! Miraç ettiinde, ziyaretinle semalar yüceldi ve süslenip değerlendi.

انت الذي ناداك ربك مرحبا ولقد دعاك لقربه وحيكا

Efendim! Allah Teâlâ, zâtını yakınlığına ve sohbet-i selamına çağırarak “**Merhaba, Ey Sevgilim**” dedi.⁷

İmam-ı Âzam Ebû Hanîfe radiyallâhü anh bu beyitte “**levlâke..**” hadisinin sıhhatini aşikar etmiştir.

⁶ Rasûlullah sallallâhü aleyhi ve sellemnin nuru alemnin aydınlatırken ay, nur-u nebiyi aksettirmiş, güneşte nurunun aşkıyla yanmaya başladı, demektir.
⁷

Çünkü kamûsun görüp geçti öte
Vardı îrişdi ol Ulû Hazrete
Şeş cihetden ol münezzeş Zülcelâl
Bî kemû-keyf âna gösterdi Cemâl
Zâten ol sultân-ı mâzâgal-basar
Eylemişdi Hakk'a tahsîs-i nazar
Âşikâre gördü Rabbü'l-İzzetî
Âhiretde öyle görünür ümmeti
Bî-hurûf-ü lâfz-u savt ol pâdişâh
Mustafa'ya söyledi bî-iştibâh
Dedi kim matlûb ü maksûdün benem

16 Dürr-ü Mecnûn (Saklı inci)

Sevdiğin cân ile mâbûdün benem
Gece gündüz durmayub istediğin
Nola kim görsem cemâlin dediğin
Gel habîbim sâna müştâk olmuşam
Cümle halkı sâna bende kılmışam
Ne murâdın vâr ise kîlam revâ
Eyleyem bir derde bin türlü devâ
Mustafâ dedi: "Eyâ Rabbe'r-Rahîm
Vey hatâ pûş ü atâsı çok kerîm
Ol zaîf ümmetlerim hâlî nola
Hazretîne nîce anlar yol bula
Gece gündüz işler isyân kamû
Korkarım ki yerleri ola tamû
Yâ îlâhî, hazretinden hâcetim
Bûdurur kim ola makbûl ümmetim"
Hak-Teâlâdan erişdi bir nidâ:
Yâ Muhammed ben sâna kıldım atâ
Ümmetini sâna verdim ey habîb
Cennetîmi anlara kıldım nasîb
Yâ habîbim nedir ol kim dîledin
Bir avuç toprağa minnet meyledin
Ben sanâ Müştâk olunca ey şerîf
Senin olmaz mı dün-âlem ey lâtif
Zâtıma mir'at edindim zâtını
Bîle yazdım âdım ile âdını
Hem dedi kim: "Yâ Muhammed ben seni
Bilûrem görmeğe doymazsın beni
Avdet edûp davet et kullarımı
Tâ gelûben göreler dîdârımı
Sen ki mi'râc eyleyûb etdin niyâz
Ümmetin mîrâcını kıldım namâz"
Her kaçan kim bû namâzı kılalar

İmam-ı Âzam Ebû Hanîfe 17

أنت الذى فىنا سالت شفاعة ناداك ربك لم تكن لسواكا

Efendim! Rabbinle aranızda kimsenin girmeyeceği sohbeta kavuşmuş iken bizim (ümmet) için şefaât dilendin.

أنت الذى لما توسل آدم من زلة بك فاز وهو أبأكا

Efendim! Âdem aleyhisselâm beşerî yönden baban iken hatasının affına zâtını vesile kıldı.⁸

Cümle gök ehli sevâbın bûlalar
Çünkü her türlü ibâdet bundadır
Hakk'a kurbiyyetle vuslat bundadır
Sıdk ile beş vakt olundukça edâ
Elli vaktin ecrin eyler Hakk atâ
Mâhasal ol anda doksan bin kelâm
Sebk idüp bulduktan encâm ü hitâm

Süleyman Çelebi kaddese'llâhü sırrahu'l azîz

⁸ Hadîs-i şerifte buyuruldu ki;

“Âdem aleyhisselâm yanıldığı zaman,

“Ya Rabb'î! Muhammed aleyhisselam hakkı için beni affet dedi. Allah Teâlâ'da,

—Muhammed'i daha yaratmadım. Onu nasıl tanıydın? Dedi.

—Ya Rabbi! Beni yaratıp ruhundan bana ihsan edince, başımı kaldırdım.

Arşın eteklerinde, La ilahe illallah Muhammed-ür Resûlüllâh yazılmış olduğunu gördüm.

Sen isminin yanına, en çok sevdiğinin ismini yazarsın. Bunu düşünerek O'nu çok sevdiğini anladım” dedi.

Allah Teâlâ'da buna karşılık,

18 Dürr-ü Meknûn (Saklı inci)

وبك الخليل دعا فعادت ناره بردا وقد خدمت بنور سناكا

Hız. İbrahim Halîlullâh aleyhisselâm ateşe düşerken zatınla⁹ duâ ettiğinden, ateş külleşip serinliğe döndü.

ودعاك أيوب لضر مسه فأزيل عنه الضر حين دعاكا

Eyüb aleyhisselâm başına bela geldiğinde, zâtına dua edice, çektiği sıkıntı giderildi.¹⁰

وبك المسيح أتى بشيرا مخبرا بصفات حسنك مادحا لعلاكا

Efendim! Hız. İsâ aleyhisselâm zâtının güzel sıfatlarını methederek yüceliğini müjdeleyici olarak geldi.

وكذاك موسى لم يزل متوسلا بك في القيامة محتما بحماكا

“Ey Âdem, doğru söyledin. Yarattıklarımın içinde, en çok sevdiğim O’dur.

O’nun için, seni affettim.

Muhammed olmasaydı, seni yaratmazdım, dedi”

⁹ **“Zâtınla”** demek, bütün enbiya Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellemin nurunu ve nebevi mührünü taşımalarıdır. Efendimiz ile nebevi mühür son bulurken, velayeti de kıyamete kadar devam etmektedir.

¹⁰ Burada **“Zâtınla Allah Teâlâ’ya dua etti”** demektir. Allah Teâlâ’nın Eyüb aleyhisselâma Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellemin cemaliyle zuhur etmesidir.

İmam-ı Âzam Ebû Hanîfe 19

Yine; Mûsâ aleyhisselâm zâtına kopmayacak bağlılığını ve himayeni kıyamette kadar bırakmayacaktır.¹¹

والأنبياء وكل خلق في الورى والرسل والأملك تحت لوكا

Efendim! Yaratılanların hepsi, nebiler, rasûller ve melekler sancağın (hükümün) altındadırlar.¹²

---

¹¹ Burada Mûsâ aleyhisselâmın Tûr dağında Allah Teâlâ ile konuşmaya çıktığında tecelliyata dayanmak için okuduğu tevessül dualardan haber verilmektedir. Yahudiler bu duaların bir kısmını evradlarında okumaktadırlar. Yahudiler duaların manalarında Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem övüldüğünü bilselerde inkâr etmektedirler.

"...De ki: "Öyleyse Mûsâ'nın, insanlara nur ve yol gösterici olarak getirdiği -ki siz onu parça parça kâğıtlar haline getirip gösteriyorsunuz, çoğunu da gizliyorsunuz- ve ne sizin, ne de babalarınızın bilmediği şeylerin size öğretildiği Kitabı kim indirdi?" "Alah" de, sonra bırak onları, daldıkları bataklıkta oynayadursunlar." (En'am, 91)

Bu nedenle Hz. Mûsâ aleyhisselâmın tahtında Yahudilerinde tevessül dualarını hiçbir zaman terk etmeyeceklerini İmam-ı Âzam Ebû Hanîfe radiyallâhü anh haber vermektedir.

¹² Bütün dinlerinde Allah Teâlâ rasüllere emretti ki;

"Muhammed Mustafa (sallallâhü aleyhi ve sellem) sizin zamanınızda rasûl olarak gelirse, ona iman etmelerini ümmetlerinize de emrediniz"

Gelmiş olan bütün dinlerde O'nun müjdesi temel

20 Dürr-ü Meknûn (Saklı inci)

لك معجزات أعجزت كل الورى وفضائل جلت فليس تحاكى

Yaratılmışları aciz bırakan mucizelerin ve faziletlerin anlatılacak gibi değildir.

نطق الذراع بِسْمِهِ لِكَ مَعْلَنَا وَالضَّبُّ قَدْ لَبَاكَ حِينَ أَتَاكَ

Efendim! Yemek zehirliyim derken, kertenkele “lebbeyk”¹³ sedasıyla huzura geldi.

والذئب جاءك والغزاة قد أتت بك تستجير وتحتفى بجماكا

Huzuruna kurt ilticada bulunmak ceylan himayene sığınmak için koşuşarak geldiler.

وكذا الوحوش أتت إليك وسلمت وشكى البعير إليك حين رآكا

Yine huzuruna vahşi hayvanlar gelip selam verdiler. Zât’ını görünce deve’de (sahibini)

---

alınmıştır.

“Seçilmiş” adı ile şereflenmiştir. O’nun geleceği ümidi ile tevhidin sağlamca yerleşeceği, nebiler ve ümmetleri de O’nun şefaati bekleyerek inanç yolunda emniyet bulmuşlardır. Eğer bu ümit olmasa idi; hiçbir rasül vazifesini yapmakta güç bulamayacaktı. Çünkü kıyamet gününde şefaet konusunda bütün insanlık O’nun yardımına başvurmuştur. (Muhammedî Dua)

¹³ Hacıların Allah Teâlâ’yı “lebbeyk-Emrine hazırım” sedası ile telbiye ederler. Bu konuda söylenecek bütün sözler mahlûkat tarafından Rasûlüllah sal-lallâhü aleyhi ve sellem içinde söylenildiği haber veriliyor.

şikâyet edebildi.¹⁴

---

¹⁴ Temim ed-Dârî radiyallâhü anh anlatıyor:

"Rasûlullah sallallâhü aleyhi ve sellem ile birlikte oturuyorduk. O sırada bir deve koşarak geldi. Efendimize yaklaştı. Başı ucunda durdu. Bunu gören Rasûlullah sallallâhü aleyhi ve sellem:

"Ey deve sakın ol. Doğru söyle, doğru söylersen senin yararınadır, yalan söylersen zararına olur. Hem de Allah bize sığınanı güvende kıldı, artık sen güven altındasın. Bize sığınan mahrum kalmaz" buyurdu.

"Biz, 'Yâ Resulallah, bu deve ne diyor?' dedik.

"Sahipleri onu kesip etini yemek istemişler. O da kaçmış, nebinize sığındı" buyurdu.

"Biz bunları konuşurken devenin sahipleri koşarak geldiler. Deve onları görünce tekrar Efendimizin yanına sokuldu. Korunmasını istedi. Bunun üzerine adamlar:

"Yâ Resulallah, bu bizim devamızdır. Üç gün önce kaçtı. Onu arıyorduk. Sonunda yanınızda bulduk" dediler.

"Rasûlullah sallallâhü aleyhi ve sellem: 'Ama o sizden çok fena şikâyet ediyor' deyince:

"Ne diyor, yâ Resulallah?" diye sordular.

"O yanınızda güven içinde büyümüş, gelişmiş. Üzerinde yıllar boyu yaz aylarında otlu ağaçlı ülkelere, kış aylarında sıcak memleketlere yük taşımışsınız. Büyüdükten sonra ondan yavru almak istemişsiniz. Allah ondan size bir sürü deve nasip etmiş. Bolluk senesi gelince onu kesip etini yemek istediniz değil mi?"

22 Dürr-ü Meknûn (Saklı inci)

"Doğru yâ Resulallah. Vallahi böyle oldu' dediler.

"Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem:

"Sahiplerine bu şekilde güzelce hizmet verenin mükâfatı bu mudur?' deyince;

"Yâ Resulallah, onu gerçekten kesmeyeceğiz' dediler.

"Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem, **'Yalan söylediniz. O size sığındı, yardım istedi, kabul etmediniz. Ben ise sizden daha merhametliyim. Allah münafıkların kalbinden merhameti çıkarmış, mü'minlerin kalbine koymuştur'** buyurdu ve deveyi onlardan yüz dirheme satın aldı, sonra da deveye döndü:

"Ey deve, haydi git, Allah rızası için serbestsin, sana kimse dokunamaz' buyurdu.

"Deve, Peygamberimizin başının üzerine eğildi ve dua eder gibi yaptı. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem de; **"Âmîn'** dedi.

"Deve tekrar dua etti. Efendimiz yine:

"Âmîn' dedi.

"Sonra tekrar dua etti. Efendimiz yine:

"Âmîn' dedi.

"Dördüncü kez dua edince Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem ağladı.

"Yâ Resulallah, bu deve ne diyor?' diye sorduk.

"Efendimiz şöyle buyurdu:

"Ey Nebi, Allah İslâm'dan ve Kur'ân'dan size haklılar versin' dedi. 'Âmin' dedim.

"Sonra **'Siz beni rahat ve huzura kavuşturduğunuz gibi, Allah da kıyamet gününde ümmetini kor-**

ودعوت أشجارا أتك مطيعة وسعت إليك مجيبة لنداكا

Ağaçlar, davet ettiğinde isteyerek ve koşarak çağırına icabet ettiler.

والماء فاض براحتيك وسبحت جم الحصى بالفضل فى ميناكا

Sular elinden çoşup taşarken, tuttuğun çakıl taşları faziletinden tesbihe başladılar.¹⁵

وعليك ظللت الغمامة فى الورى والجذع حن إلى كريم لقاكا

Bu âlemde bulut yalnız Zâtını gölgelerken, (dayandığın) hurma kütüğü kavuşmak arzusuyla inlemiştir.

---

kudan kurtarsın, rahat ve huzura kavuştursun' dedi. 'Âmîn' dedim.

"Daha sonra, 'Allah ümmetinin kanını düşmanlarından korusun' dedi, 'Âmîn' dedim.

"Daha sonra da, 'Allah ümmetinin helak oluşunu aralarında fitne fesat çıkararak birbirine silah çekmede kılmasın' deyince ağladım. Çünkü ilk isteklerini ben de Allah'tan istedim, Allah isteklerimi kabul etti, onları bana verdi. Son istediğini ise vermedi. Cebrail, Allah'tan ümmetimin birbirlerine silâh çekerek helak olacağı haberini getirdi. Olacakları kalem böyle yazmış. Allah'ın takdiri değişmez."

¹⁵ Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem, yaratılış yönünden en hakir görülen taşı eline alınca, taş ulaştığı şereften O'nu tenzih ve tesbih etmekten kendini alamıştır.

24 Dürr-ü Meknûn (Saklı inci)

وكذلك لا أثر لمشيكي في الثرى والصخر قد غاصت به قدما كما

Efendim! Yumuşak toprak (kum) izini göstermezken, katı taşta ayakların batarak iz tutardı.¹⁶

وشفيت ذا العاهات من أمراضهم وملات كل الارض من جدواكا

Dertlilerin hastalıkları şifa bulur, yeryüzü cömertliğine gark olurdu.

وردت عين قتادة بعد العمى وابن الحصين شفيتها بشفاكا

Ebû Katâde'nin körleşen gözünü iade edip,¹⁷

---

¹⁶ Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve selleme karşı mahlûkat itaat ederdi. Yumuşak toprağın iz vermesi, iyi huylu insanın haline, taşta sert ve kaba insanın haline teşbih edilmiştir.

"Muhammed Allah'ın elçisidir. Onun beraberinde bulunanlar, inkârcılara karşı sert, birbirlerine merhametlidirler. Onları rûkûa varırken, secde ederken, Allah'tan lütuf ve hoşnudluk dilerken görürsün. Onlar, yüzlerindeki secde izi ile tanınırlar." (Fetih, 29)

Bazıları bu mucize hakkında niçin çok eser kalmadı diye düşünürlerse bu mucize Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellemin gölgesi olmadığından onun yerine kaim oldu. Gölge gibi zuhur ederdi.

¹⁷ "Uhud Gazasında **Ebû Katâde ibn-i Nu'man**'ın gözüne bir darbe erişti,

İmam-ı Âzam Ebû Hanîfe 25

İbn-i Husayn'ı şifanla (hususî-tükrüğün)¹⁸ iyileş-

Gözü yerinden çıktı ve hatta yanağının üstüne sarktı. Onu Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimiz Hazretlerine getirdiler. Ebû Katâde:

- **“Yâ Rasûlullah! Dedi. Benim bir karım var, onu çok severim. Korkarım ki, bu hâlde görüp benden öğrenir.”**

Bunun üzerine Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimiz Hazretleri mübarek eliyle gözünü yerine koyup:

- **“Yâ Rabb! Sen ona güzellik ver,”** diye dua etti.

Ondan sonra o gözü güzellikte ve keskin görüşte diğerinden daha baskın oldu. Öbürü ağrıdığı zaman bu ağrımazdı" diye buyurdular. **(Mevâhib-i Ledüniyye, Cild 1, Sayfa: 655)**

Ebû Katâde'nin torunlarından biri, Halife Ömer bin Abdülazîz'in yanına gelmişti.

“Sen kimsin?” dedi. Bir beyt okuyarak Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem'in mübarek eli ile gözünü yerine koymuş olduğu zâtın torunu olduğunu bildirdi. Halife bu beytleri işitince, kendisine ziyâde, ikram ve ihsanda bulundu.

¹⁸ Eskiden el üzerine tükruk şifa niyetiyle yara üzerine veya ağrıyan yere sürülürdü. Tükruk, insan ifrazatı içinde kan gibi bütün özellikleri taşır. Antidoksidan maddelerin çok bulunması da onun şifalı vasfını artırmaktır. Yapılan araştırmalarda insan elinin üzerinde asit ve vitaminler olduğu tespit edilmiştir. Bu özellik ile birleşince tükruk şifa veren bir sıvı haline gelir. Tükruk, insan ifrazatı içinde kan gibi bütün özellikleri taşır. Antidoksidan maddelerin çok bulunması da onun şifalı vasfını artırmaktır.

26 Dürr-ü Meknûn (Saklı inci)

tirdin.¹⁹

---

¹⁹ **İmrân bin Husayn radiyallâhü anh** (Meleklerle konuşan Sahâbî)

İmrân bin Husayn, Hayber savaşında Müslüman oldu. Ondan sonraki bütün savaşlarda Rasûlullah sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimizin yanında ve hizmetinde bulunmakla şerefledi. Efendimiz kendilerini çok severdi. Ashâb-ı kirâm içinde çok faziletlerle sahipti. Fikir ilminde üstün derecesi vardı. Duâsı kabûl olunan seçilmişlerdendir. Mekke'nin fethinde Huzaa kabîlesinin sancağını taşıdı. Daha hayırlı gelmedi Hazret-i Ömer radiyallâhü anh halife olunca, Basra halkına İslâmiyeti öğretmek için İmrân bin Husayn'ı gönderdi.

Hasan-i Basrî hazretleri, kendisinden çok hadis-i şerif öğrenmiş ve yemin ederek demiştir ki:

- **Basralılar için İmrân'dan daha hayırlı biri gelmemiştir.** Abdullah bin Amr, İmrân'ı Basra kâdılığına tayin etti. Kâdılığı zamanında, iki kişi hüküm vermesi için kendisine geldi. Bunlardan birisi şâhidini getirdi, diğeri getiremedi. Hüküm şâhit getirenin lehine verildi. Şâhit getiremeyen kimse bunu kabûl etmeyip dedi ki:

- **Bu karar bâtıldır.**

Hazret-i İmrân bunun üzerine, Abdullah bin Amr'dan azlını isteyerek istifa etti.

Yakalandığı hastalığı sebebiyle ne oturabilir, ne de ayakta durabilirdi. Kendisine hurma dallarından bir sedir yapmışlardı. Orada günlerini geçirir, Rabbinin zikrederdi. Otuz sene bu hâl devam etti. Mutarrif bin Abdullah ile kardeşi A'lâ, ziyâretine

gittiler. Mutarrif, onun bu hâlini görünce ağladı. Hazret-i İmrân, ona sordu:

- **Niçin ağlıyorsunuz?**

- **Senin hâline ağlıyorum.**

Hazret-i İmrân buyurdu ki:

- **Ağlama, ben ölünceye kadar da kimseye söyleme! Melekler benim ziyâretime gelip selâm veriyorlar.** Meleklerin selâmını alıyor, onlarla konuşuyorum. Onların bu ziyâretlerinden fazlasıyla memnun oluyor, hasta olduğumdan dolayı verilen bu nîmetlere şükrediyorum. Böyle bir hastalık hâlinde Melekleri gören bir kimse, bu dertlere râzı olmaz mı?

Bir gün İmrân bin Husayn'a birisi dedi ki:

- **Bize yalnız Kur'andan söyle!**

- **Ey ahmak! Kur'an-ı kerimde namazların kaç rekât olduğunu bulabilir misin?**

Böyle söyleyerek, hadis-i şeriflerin ve âlimlerin açıklamalarının da lâzım olduğunu bildirdi.

İmrân bin Husayn 672 senesinde vefât etti. Rasûlullah efendimizden 120 hadis-i şerif nakletmiştir.

Hazret-i İmrân bin Husayn, hasta yatağında bile ilim öğretirdi. Talebelerine şöyle anlattı:

"Rasûlullah sallallâhü aleyhi ve sellem efendimiz, merhametten ayrılmamakla beraber, harp meydanlarında din düşmanlarına karşı şiddetli olurdu. Huneyn cenginde, müşrikler onu kuşattığı zaman, atından inerek,

"Ben rasûlüm, yalan yok. Ben Abdülmuttalib'in oğlu Abdullah'in oğluyum" buyurarak, düşmana saldırdı. O gün, Ondan daha cesur ve daha metin kimse görmedim."

28 Dürr-ü Meknûn (Saklı inci)

Hazret-i İmrân bin Husayn şöyle anlatır: Bir gün Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem efendimiz bana buyurdu ki:

- **Yâ İmrân, sen de bilirsin ki, biz seni çok severiz. Kızım Fâtıma rahatsızmış. Eğer beraber gelirsen, onun ziyâretine ve hatırını sormaya gidelim.**

- **Anam, babam, canım sana feda olsun yâ Resûlallah, gidelim.**

Kalktım, beraberce Fâtımatüz Zehrâ'nin evine gittik. Peygamber efendimiz kapıyı çaldı ve Es-selâmü aleyküm yâ Ehle Beytî diye selâm vererek içeri girdiler. Fâtımatüz Zehrâ da cevap verdi:

- **Ve aleyküm selâm, sevgili babam yâ Resûlallah! Buyurunuz!**

- **Kızım, yanımda İmrân bin Husayn da vardır. Onunla beraber geldik, başını ört!**

- **Babacığım, seni hak Peygamber olarak gönderen Allahü teâlâyâ yemin ederim ki, bu yün örtüden başka örtünecek bir şeyim yoktur.**

- **Kızım, işte onunla örtün!**

- **Ey Babacığım! Başımı örtsem vücudum, vücudumu örtsem başım açık kalır.**

- **Bu örtüyü düz düzüne değil de, köşeleme, yâni uzunlamasına ört ki, vücudunun her tarafını kaplasın.**

İmrân bin Husayn diyor ki:

Ben dışardan bu konuşmaları işittikçe, gözlerimden yaş, ciğerlerimden kan geliyordu. Hazret-i Fâtıma'nın dünyaya hiç bağlanmamasına gıpta ediyordum. Nihayet Hazret-i Fâtıma sevgili Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem'in târifleri üzere güzelce başını bağlayıp örttükten sonra, içeri girmeme izin

verdiler. İçeride Efendimizin arkasında oturdum. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem,

“Kızım, nasılsın, rahatsızlığın nasıl oldu?” diye hatırlarını sordular. O da dedi ki:

- **Babacığım, bu gece çok rahatsızdım. Sancıdan sabaha kadar uyuyamadım. Şimdi öyle bir hâldeyim ki, bir lokma ekmek yemeye bile takatım kalmadı. Açlıktan çok bitkinim.**

Bu söz üzerine Allahü teâlânin habîbi, Resûl-i ekrem efendimizin mübârek gözlerinden yaşlar boşandı. Buyurdular ki:

- **Kızım, sakın hâlimden şikâyet etme! Allahü teâlâyâ yemin ederim ki, ben, yaratıkların en üstünü, Allahü teâlânın habîbi olduğum hâlde, üç gündür mideme bir lokma ekmek girmedim. Hâlbuki, Rabbinden istesem beni doyuncaya kadar yedirir. Fakat ümmetime ibret olması için geçici rızıkları, sonsuz rızıklar için feda ettim.**

Rasûlullah efendimiz, sonra mübârek elleriyle Hazret-i Fâtima'nın omuzlarını tutarak buyurdu ki:

- **Müjdeler olsun ey kızım, sen Cennet kadınlarının hanım efendisisin!**

İmran İbnu Husayn (radıyallahu anhümâ) hastalık üzerine uzman sahabi idi, Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellemden bu konuda sırlara kavuşmuş ve rivayetleri vardır.

Bunlardan biri;

"Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem:

"Ümmetimden yetmişbin kişi (Mahşer' de) hesaba çekilmeden cennete girecektir!" buyurdular.

Kendisine:

30 Dürr-ü Meknûn (Saklı inci)

وكذا حبيب وابن عفر بعدما جرحا شفيتها بلمس يد اكا

Efendim! Hubeyb ve İbn-ü Afra ölüm yaraları

"Ey Allah'ın Resulü! Bunlar kimlerdir?" diye soruldu.

"Onlar, kendilerini dağıtmayanlar, rukyeye başvurmayanlar, teşâüm'e (uğursuzluğa) inanmayanlar ve Rabblerine tevekkül edenlerdir!" buyurdu.

Ukkâşe (radiyallahu anh) kalkıp:

"Ey Allah'ın Resûlü! Dua buyur, Allah beni onlardan kılсын!" dedi. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem:

"Sen onlardansın!" müjdesini verdi. Bir başkası daha kalkıp:

"Ey Allah'ın Resûlü! Beni de onlardan kılması için Allah'a dua ediver!" dedi. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem:

"O hususta Ukkâşe senden önce davrandı!" cevabını verdi. [Müslim, İman, 371, (218).]

İmrân İbnu Husayn (radiyallahu anhümâ) anlatıyor:

"Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem bizi dağılama yapmaktan nehyetti. Ancak biz, (ona başvurmaya zorlayan) durumlarla karşılaştık. Birçok defalar dağılama yaptık. (Sünnete muhalefetimiz sebebiyle) rahatsızlığımızdan kurtuluş bulamadık." [Tirmizî, Tıbb 10, (2050); Ebu Dâvud, Tıbb 7, (3865).]

Yine **Gülsüm ibni Husayn radiyallâhü anh** bir ok ile göğsünden yaralandı. Rasulullah sallallahu aleyhi vesellem üzerine tükürdüğü gibi bütün sıhhat buldu. (Mevahibü ledünniye c.1.s.106 (Osmanlıca baskı)

İmam-ı Âzam Ebû Hanîfe 31

ellerinin bir dokunuşuyla şifa buldu.²⁰

و علي من رمد به داويته في خير فشفى بطيب لماكا

Hayber’de Ali’nin gözağrısına temiz tükür-
gün şifa vermişti.²¹

---

²⁰ Bedir harbinde Hubeyb radiyallâhü anh omzun-
dan şiddetli bir yara almış idi. Muaz ibni Afra radi-
yallâhü anh hazretlerinin de bir eli kesilmiş hemen
derisinin üzerinde durur idi. Rasulullah sallallahu
aleyhi vesellem efendimiz mübarek tükürüğünü sü-
rüp mesh edince hemen şifa bulmuşlardı. (İmamı
Celaledin es-Suyuti 14. bölüm.)

²¹ **(Kaside-i Ercûze-İmam Ali)**

....

İçinde benden başka gaip olan yok idi (herkes git-
mişti)

Gözüme bir hastalık isabet etmiş (olduğundan gi-
demedim)

Damadı Osman’ı da göndermiş

Mustafa aleyhisselâm. Cahil kavmi uyarsın diye.

Çünkü onda bir vakar var idi.

Arapların arasında hem bir iftihar vardı.

O zaman Nebi şöyle içten dua ederek

Dedi ki; “Ya Rabbî damadım Ali’yi getir (isterim)

Bir gizlice sesle (hasta halimden) uyandım.

Şöyle diyordu: “Yâ Ali korkak bir kimse olma

Hâdî zâta yürümekte gayretli ol

Düşmanlara karşı O’na yardım etmen için

Yarın sancağı taşıyacaksın”

Hemen o an da kalktım ve ayeti okudum.

Sonra zırhımı ve miğferimi giydim

32 Dürr-ü Meknûn (Saklı inci)

Kılıcım Zülfekârı'mı aldım

Atıma seri bir şekilde yöneldiğim zaman
Ona bindiğim zaman ağrılar (hastalığım) benden
gitti
Fakat iki gözümde rahatsızlığım devam ediyordu.
Bu hal benim mutad (alışılmış) bir halim de değildi.
Bunun üzerine Fatıma uykudan uyandı
Nerede ise yüzüne (üzüntüden) ellerini vuracaktı.
Olanlardan kendisine haber verilmemişti.
Çünkü o biliyordu ki benim iki gözümde elem var.
O zaman halimi (O'na) şerh ettim (açıkladım)
Fatıma kendisine dedi ki "Yürü aldırış etme"
"Şüphesiz babam ve ordusu mansur olacaktır."
"Gayretleri meşkûr olacak ve mükâfat görecekler"
Sonra Hasaneyn'imi gördüm. İstiyordum ki;
Bir bakışla onlara veda edeyim, olmadı
Her ikisini de uykuya dalmışlarken kokladım
Rabbime dua ettim ve oruç tutmaya nezr ettim
Allah Teâlâ için eğer selametle dönersem
Velimeyi yemeden ikrâm olarak oruca niyetlendim.
O gece sabaha kadar yürüdüm
Kavuşmayı arzulayan birisi olarak Tâhâ'ya yaklaştım
Nebi aleyhisselâm beni görene kadar yürüdüm
Selâm verdiğimi (gördü)Kardeşlerime işaret eyledi
Buyurdu ki; "Sancağı Behlül'e verin"
"Allah Teâlâ'yı ve Rasûlüllahı seven kimseye"
Sonra; "İki torunumun babası bana yaklaş"
"Allah Teâlâ'dan iki gözüne şifa isteyeyim"
**Her ikisine şifalı tükürüğünden sürünce
İkisini de iyileştirdi ve ikisi de görür hale geldi.**

وسألت ربك في ابن جابر بعدما أن مات أحياء وقد أَرْضَاكَ

Efendim! İsteddiğinde Rabbin razı olman²²
için ölmüş İbn-i Cabirin oğullarını diriltti.²³

Her ikisinin etrafında elini gezdirdi
Onlardaki elem hemen şifa buldu
O anda O'nun her iki elini arka arkaya öptüm
Sora Rabbin Allah Teâlâ'ya şükür olarak hamd ettim
Meydanın ortasına gitmek için yürüdüm
Ümmetin savaşıma hazır bir askeri olarak
....

²²) **“Rabbin sana verecek** **وَكَسَوْفُ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَى**)

ve sen razı olacaksın.” (Duhâ, 5)

²³ Rasûlullah sallallâhü aleyhi ve sellem her kim davet etse kabûl buyururlardı. Câbir bin Abdullah radiyallahü anh da bir gün davet etmişti.

Hazret-i Câbir, Rasûlullah efendimizin evine teşrîfiyle o kadar sevindi ki, karşılamak için sevinçle koşarken, su tulumunu devirdi ve su döküldü. Rasûlullah efendimiz içeri girip oturdu. Hazret-i Câbir'in bir kuzusu vardı. Onu hemen kesip kebâb yapmak için hâzırladı. **İki oğlu vardı**. Büyük oğlu küçük oğluna, **“babam kuzuyu nasıl kesti, gel sana göstereyim”** dedi. Kardeşini bağlayıp bıçağı boğazına sürdü. Fakat göstereyim derken, farkına varmadan kardeşini boğazlayıp ölümüne sebep oldu...

Hazret-i Câbir'in hanımı, çocuklarının bu hâlini görünce, büyük oğlunu yakalamak için peşinden koştu. Çocuk korkusundan kaçayım derken, evin damından aşağı düşüp öldü. Kadın çocuklarının

34 Dürr-ü Meknûn (Saklı inci)

ölmesinden dolayı **“feryâd edip ağlarsam, Rasûlullahın üzülmüne sebep olurum”** diye düşünerek sabretti. Çocuklarının ölüsü üzerine bir kilim örttü. Hâzırlanan kebâbı pişirdi. O sırada Cebrâîl aleyhisselâm geldi ve **“Yâ Muhammed! Allah Teâlâ, Câbir’e oğullarını da sofraya getirmesini söylemenizi emir buyurdu”** dedi.

Rasûlullah sallallâhü aleyhi ve sellem, Hazret-i Câbir’e,

“oğullarını da sofraya getirir misin?” buyurdu.

Dışarı çıkıp hanımına

“Rasûlullah onların da sofraya gelmelerini istiyor” dedi. Hanımı,

“Rasûlullahın onların burada olmadıklarını söyle” dedi. Hazret-i Câbir durumu arz edince, Rasûlullah efendimiz

“Allah Teâlânın emridir.” buyurdu. Hazret-i Câbir tekrâr hanımının yanına varıp,

“Çocuklar nerede iseler mutlaka bulmamız lâzım. Allahü teâlânın emri böyle gelmiştir” dedi. Zavallı, çâresiz hanımı ağlayarak,

“Ey Câbir! Oğulların ne olduğunu sana söylemeye tâkatim yok” dedi. Sonra ölü yatan çocuklarının üstündeki kilimi kaldırıp, onları gösterdi. Hazret-i Câbir iki oğlunun da ölmüş olduğunu görünce, için için ağlamaya başladı.

O sırada Allah Teâlâ Cebrâîl aleyhisselâmı Rasûlullah’a gönderip, çocukların başında duâ etmesini ve çocukları dirilteceğini bildirdi. Rasûlullah efendimiz kalkıp duâ etti. **Câbir bin Abdüllah’ın her iki oğlu da Allahü teâlânın izniyle dirildi...**

ومست شاة لأم معبد بعدما نشفت فدرت من شفاكار قياكا

Ümmü Mabedin süt veremez koyunu şifâli okumanla sütleri akar oldu.²⁴

---

²⁴ **Ümmü Mâbed radiyallahu anhâ** Mekke'nin Kudeyd bölgesinde bir çadırda otururdu. Asıl adı Âtike'dir. Ümmü Mâbed künyesiyle meşhur olmuştur. Baba adı Hâlid İbni Huleyf'dir. Huzâa kabîlesine mensuptur.

Ümmü Mâbed, akıllı, iffetli ve güçlü bir kadındı. Amcasının oğlu Temim İbni Abduluzza ile evliydi. Mekke'ye yakın Kudeyd bölgesinde çölde yaşardı. Koyun sürüleri vardı. Eli açık, cömert bir kadındı. Çadırına uğrayan yolcuların su ve yiyecek ihtiyaçlarını görürdü. İçecek olarak süt, yiyecek olarak da koyun keser pişirir et ikram ederdi. Onun bu güzel ahlâkı İslâm'ın nûruna kavuşmasına vesile oldu.

Hicrette Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimiz beraberindekilerle üçüncü uğrak yerleri olan Kudeyd mevkiine geldiler. Orada oturan Ebû Ma'bed'in çadırı önünden geçerken satın almak maksadıyla **"Hurma veya yiyecek başka bir şey var mı?"** diye sordular.

Ebû Ma'bed o anda orada yoktu. Hanımı Âtike Ümmü Ma'bed **"Hayır yiyecek bir şey yok"** diye cevap verdi.

Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimiz bir tarafta zâif bir koyun gördü. (Bazı rivayetlerde keçi olarak geçiyor)

"Bunda süt yok mu?" diye sordu.

Ümmü Mâ'bed **"Onun vücudunda kan yoktur nereden süt verecek?"** dedi.

36 Dürr-ü Meknûn (Saklı inci)

Rasûlullah sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimiz "**İzin verirsen sağarım**" buyurdu. Ümmü Ma'bed sürü ile otlamaya gidemeyecek kadar zâif olan koyunda süt çıkmayacağını biliyordu. Fakat misâfire "olmaz" demenin uygun düşmeyeceğini düşünerek "**Pekâlâ onda süt bulursan sağıver**" dedi.

Rasûlullah sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimiz gidip koyunun beline elini sürdü ve memesini de mübârek eliyle meshetti. Sonra "**Bismillahirrahmanirrahim**" diyerek duâ etti. Daha sonra "**Bir kap getiriniz sağınız**" buyurdu.

Sağdılar. Getirdikleri kocaman kap doldu. Rasûlullah sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimiz önce Ümmü Ma'bed'e sonra da orada bulunanlara doyuncaya kadar içirdi. En sonunda kendileri içti. Tekrar sağıp içtiler. Üçüncü defa da sağıp onu Ümmü Ma'bed'e bıraktılar. Sonra da oradan ayrılıp yollarına devam ettiler.

Az sonra Ebû Mâ'bed geldi. Kap içindeki sütü görünce "**Bu ne?**" diye sordu.

Ümmü Mâ'bed "**Buraya mübârek bir zât geldi. Şöyle şöyle söyledi koyunu böyle sağdı**" diyerek olup bitenleri tafsilatıyla anlattı. Ebû Ma'bed

"**Bunda bir hikmet var. O zâtın şekil ve simâsı nasıldı?**" diye sordu. Ümmü Mâ'bed "**Orta boylu karakaşlı kara gözlü ve gayet nurânî yüzlü lâtif bir adamdı**" diyerek Efendimizin şekil ve şemâilini birer birer beyan etti. Bunun üzerine Ebû Mâ'bed "**Valla-hi**" dedi. "**Bu senin tarif ettiğin zât Kureyş içinde zuhûr eder nebidir. Eğer ben burada bulunsaydım ona tâbi olur beraberinde gitmeyi ondan dilerdim.**"

ودعوت ربك عام القحط معلنا فانهل قطر السحب حين دعاكا

Kıtlık yılında Rabbine sesli duâ ederek (elini açtığın) zaman göğ ağıp yağmur taneleri sağnak şekilde bıraktı.²⁵

Rasûlullahtan "**Bu koyunu kesme**" diye de emir alan Ümmü Ma'bed şöyle demiştir:

"Rasûlullahın memesini meshettiği o zâif koyun Hz. Ömer'in hilâfetinde meydana gelen hicretin 18. yılındaki kıtlık ve kuraklığa kadar sağ kaldı. Yeryüzünde hayvanlar yiyecek bir şey bulamazken biz onu sabah ve akşam sağardık."

²⁵ Enes bin Malik radiyallâhü anh anlatıyor:

Kıtlık yılı gelip çatmıştı. Bir Cuma günü, Rasûlullah sallallâhü aleyhi ve sellem ayakta hutbe okurken, bir adam mescidin kapısından içeri girip, Rasûlullah sallallâhü aleyhi ve sellemın karşısında durdu:

- Ya Rasûlüllah! (sallallâhü aleyhi ve sellem) Her yeri kuraklık ve kıtlık sardı. Hayvanlarımız ölüyor. Çoluk çocuğumuz aç kaldı. Allah'a dua et de bize yağmur versin!

Mescidde bulunanların bir kısmı da ayağa kalkarak seslendiler:

- Ya Rasûlüllah! (sallallâhü aleyhi ve sellem) Ağaçlar kurudu, hayvanlar kırıldı. Bizim için Allah'tan yağmur dile!

Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem ellerini kaldırdı. Halk da Onunla birlikte ellerini kaldırdılar.

- Ey Allah'ım! Bize yağmur ver! Bize yağmur ver! diyerek dua etti. Vallahi, o sırada biz, gökyüzünde ne kalın, ne de ince hiçbir bulut görmüyor-

38 Dürr-ü Meknûn (Saklı inci)

duk. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dua edince, birden bir rüzgar koptu. Sel dağının arkasından, kalkan şeklinde bir bulut parçası belirdi. Gökyüzünün ortasına gelince yayıldı. Allah'a yemin ederim ki, bulutlar gökyüzünü kaplamadıkça, Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem ellerini indirmede.

Yağmur yağmaya başladığını görünce de,

- Ey Allah'ım! Bu yağmuru bardaktan boşanır-casına yağdır ve hakkımızda hayırlı kıl!

diye dua etti. Toplanan bulutlardan, bardaktan boşanır gibi yağmur yağmaya başladı. Yağmur dam-lalarının Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem'in sakalına doğru süzülüp yuvarlandıklarını gördüm. Üzerimize öyle bir yağmur yağdı ki, neredeyse evle-rimize gitmeye yol bulamayacaktık. O gün, ertesi gün, daha ertesi gün, ta öteki cumaya kadar yağmur yağdı, durdu. Vallahi, yedi gün güneş yüzü görmedik. Medine'nin sel yataklarından ve yollarından ırmaklar aktı durdu.

Cuma günü, Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem hutbesini okuyordu ki, yine mescidin kapısından bir kimse içeri girdi. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem'in karşısında ayakta durdu:

- Ya Rasûlüllah! (sallallâhü aleyhi ve sellem) Ev-ler yağmurdan yıkılmaya, hayvanlar sulara bo-ğulmaya başladılar! Allah'a dua et de artık şu yağ-mur dinsin!

dedi. Mesciddekiler de ona destek verdiler. Re-sulullah (s.a.s), gülümsedi. Ellerini kaldırdı,

- Ey Allah'ım! Çevremize yağdır, üzerimize yağ-dırma! diye dua etti. Dua ederken de, eliyle gökyü-zünün neresindeki bulutlara işaret ettiyse orası

ودعوت كل الخلق فانقادوا الى دعواك طوعا سامعين نداكا

Efendim! Mahlûkatı çağırдыңın zaman **“işittik ve severek itaat ettik”** diyerek boyun eğdiler.

وخفضت دين الكفريا علم الهدى ورفعت دينك فاستقام هناكا

Ey alem-i Hüda!²⁶ küfrü yerle bir edip, dosdoğru dinin İslâm'ı yücelere çıkardın.”.

أعداك عادو في القلب جمعهم صرعى وقد حرموا الرضا بجفاكا

Rızândan mahrum düşmanlarının hepsi ettikleri eziyetleri ile Kalib Kuyusu'na ²⁷ sara tutmuş ölümler gibi tıkıldılar.

في يوم بدر قد أتتك ملائك من عند ربك قاتلت أعداكا

Bedir günü, Rabbin katından gelen melekler düşmanlarını öldürdüler.

والفتح جاءك يوم فتحك مكة والنصر في الأحزاب قد وافاكا

İsteyince Mekke'yi fethettiğin gün, fetih

---

açılıyordu. Medine'nin üstü açık bir meydan gibi oldu. Derken, Medine'nin üzeri tamamen açıldı. Medine'ye baktım, taç giymiş gibi parlıyordu.

²⁶ Ey hidayetin açılmış sancağı.

²⁷ “Düşmanların Sana ettikleri eziyetin cezasına çarpılıp, hem Bedirdeki Kalip kuyusuna başsız cesetleriyle tıkıldılar, hem de Allah Teâlâ'nın rızasından ebediyen mahrum oldular.”

40 Dürr-ü Mekkûn (Saklı inci)

(mânâ ve madde âleminin) kapılarını açan Rabbin, Ahzab (Hendek) savaşında ummadığı yerden yardım etti.²⁸

هود ويونس من بهاء تجملا وجمال يوسف من ضياء سناكا

Hûd ve Yunus (aleyhismeselâm) zâtının kıymetiyle iyiliğe ererken, Yusuf'ta güzelliğini nurunun parıltısından aldı.

---

²⁸ Harbin bütün şiddetiyle devam ettiği bu nâzik anda, Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem, ridâsını üzerinden yere atıp, ellerini Allah Teâlâ'ya açarak şöyle dua ediyordu:

“Ey kitabı (Kur’an’ı) indiren, hesabı en çabuk gören, kavim ve kabileleri bozgunlara uğratan Allahım! Şu kabileleri de hezimete uğrat; sars onları Allahım! Onlara karşı bize yardım et! Allahım! Sen, bu bir avuç Müslümanın helâkını dilerse, artık sana ibadet edecek kim kalır?”

O gün çarpışma bütün şiddetiyle devam etti. Artık hava kararmış, taraflar karargâhlarına çekilmişlerdi. Gecenin karanlığında **Hızır aleyhismeselâm, Efendimize geldi ve düşman ordusunun estirilen bir rüzgârla perişan edileceğini müjdeledi.** Müjdeyi alan Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem, iki dizi üzerine çöktü, ellerini kaldırarak nusretini ulaştıran Allah Teâlâ'ya,

“Bana ve ashabıma merhametinden dolayı, sana hadsiz şükür ve hamd olsun Allahım!” diyerek şükürünü takdim etti. (İbn Sa’d, c. 2, s. 74; İbn Kesir, c. 3, s. 214.)

قد فقت يا طه جميع الأنبياء طرا فسيبحان الذي أسراكا

Ey Tâhâ!²⁹ 'Sübhanellezi Esrâ'³⁰ sırrına ere-
rek, bütün enbiyadan üstün oldun.

والله يا يسين مثلك لم يكن في العالمين وحق من نباكا

Ey Yâ-Sîn yemin olsun ki! Zâtını nebi seçen
Allah hakkı için, âlemlerde bir benzerin yoktur.

عن وصفك الشعراء يا مدثر عجزوا واكلوا عن صفات علاكا

Ey Müddesir!³¹ Şairler sıfatlarını ve yüceliği-
ni vafsetmekten aciz ve yorgundurlar.

انجيل عيسى قد أتى بك مخبرا ولنا الكتاب أتى بمدح حلاكا

İsa'nın İncil'i geleceğini haber vermek, kita-
bımız Kur'an güzelliğini (hilyeni)³² öğmek için

---

²⁹ Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem'in ismidir. 14 sayısına muadildir. Kaside-i Ercuzede Tâhâ sırları biraz açıklanmıştır.

³⁰ Miraç mucizesi

³¹ "Müddesir", örtüsüne bürünen, sarınan demektir. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve selleme hitap eden ilk âyet, Müzzemmil sûresinden önce nâzil olmuştur.

³² Hilye, süs ve güzellikler demektir. Hilye-i saadet, hilye-i şerif kavramları Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem'in görünüşünü, hal ve hareketlerini, ahlakını anlatır. Bir adı da Şemâil'dir.

Hilyelerin kaynağı hadislerdir. İlk hilye yazarı Tirmizi'dir. Şemâil Nebi'yi yazmıştır. Hadis kitapla-

42 Dürr-ü Meknûn (Saklı inci)

geldi.

ماذا يقول المادحون وما عسى أن تجمع الكتاب من معناكا

Ey Efendim! Şanına layık manalar hakkında medhediciler ne diyebilir, yazarlar toplanıp ne yazabilirler.

والله لو أن البحار مدادهم والشعب أقلام جعلن لذاكا

Allah Teâlâ'ya yemin olsun ki, methetmede denizler, mürekkepleri, ağaçlar da kalemleri olsa,

لم تقدر الثقلان تجمع نذرة أبدا وما اسطاعوا له ادراكا

insanlar ve cinler toplansa, zât'ını kavrama-ya idrakleri erişemeyeceği gibi nadir (vasıflarını) toplamayada ebedî güçleri yetmeyecektir.

بك لي فؤاد مغرم يا سيدي وحشاشة محشوة بهواكا

Ey Efendim! Sana âşık kalbim, sana tutkun ve arzulla kuşatılmış bir nefsim var.

فاذا سكتُ ففبك صمتي كله واذا نطقت فامدح عليكا

Susunluğum hep Seninle dolu, konuştuğum zamanda hep yüceliğini övmekteyim.

---

rında ve siyer kitaplarında hilye bölümleri bulunmaktadır. Osmanlılarda hilye-i saadet denilen levhaların yazılması ve asılması gelenekleşmişti.

وإذا سمعت فعنك قولاً طيباً وإذا نظرت فما أرى إلاّ كما

Her zaman Zâtından tatlı güzel sözler işittim. Bakışlarımda ancak Seni görmek istemektedir.

يا مالكي كن شافعي في فاقتي اني فقير في الوري لغناكا

Ey sahibim! İhtiyaç âleminde zenginliğine muhtaç olan bu fakirine, darlık zamanımda şefaathim olmanı (niyaz ediyorum).

يا أكرم الثقلين يا كثر الغنى جد لي بجودك وارضني برضاكا

Ey insanlar ve cinlerin en keremlisi, ey yaratılmışların bütün üstünlüklerini kendinde toplayan Efendim! Bana cömertliğinden kerem ettiğin gibi kendi rızanlada benden razı ol.

أنا طامع بالجود منك ولم يكن لأبي حنيفة في الأنام سواكا

Ben Senin cömertliğine tamah³³ ediciyim, zira Ebu Hanife'nin, kâinat içinde Senden başka kimsesi yoktur.

فعاك تشفع فيه عند حسابه فلقد غدا متمسكا بعراكا

Her sabah ve her akşam, Senin getirdiğin kopmaz ipe sarılarak hesap günü gününde şefaathim edeceğini ummaktayım.

فأذنت أكرم شافع ومشفع ومن التجي بحماكا نال رضاكا

³³ Tamah: Doymazlık, açgözlülük, daha da isteme.

44 Dürr-ü Mekkûn (Saklı inci)

Şefaati kabul edilenlerin, şefaati kabul edilenlerin en keremlisi, iltica edene rızanı ve himayeni esirgemezsın!

فاجعل قرأی شفاعة لی فی غد فعسى أرى فی الحشر تحت لواءکا

Kıyamet gününde azığım olacak şefaatinı ve mahşerde ‘Hamd Sancağı’ nın altına beni de almanı ummaktayım.

صلی علیک اللہ یا علم الهدی ما حنّ مشتاق الی مثواکا

Allah Teâlâ’nın salât kıldığı Ey âlemi Hüdâ!³⁴ âşıklarının merkadine yüz sürmeye iştıyakı (özlemi) bitmez.

وعلی صحابتك الکرام جمیعهم والتابعین وکلّ من والاکا

Ve, Allah Teâlâ’nın salâtı seçkin arkadaşlarına, onlara tabii olana ve dostluğuna yönelmişlerin hepsine olsun

***

---

³⁴ Ey hidayet önderi

فَأَجْعَلْ فِي رَأْيِ شَفَاعَةِ لِي فِي عَذَابِي ۝ فَعَسَى أَنْ فِي الْهَيْسِرِ نَجَاتٌ لِمَنْ أَكَا

صَلَّى عَلَيْكَ اللَّهُ يَا عَلِمَ الْهُدَى
مَا بَيْنَ مُشْتَأَفٍ إِلَى مُشْرَاكَتَا

وَعَلَى صَبَابَتِكَ الْكِرَامِ جَمِيعِهِمْ ۝ وَالنَّابِعِينَ وَكُلَّ مَنْزِلٍ وَلَا كَا

وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ
وَعَلَى آلِهِ وَجَمِيعِهِمْ أَجْمَعِينَ

كَتَبْتُ الْفَقِيرُ الْخَبِيرُ الْمُجْتَاحُ إِلَى رَحْمَتِكَ يَا فَدَا
السَّبْدُ الْبَاخُ أَحْمَدُ الْبَارِفُ مِنْ بِلَادِ مِيدَانِ
بِالْحَاخِ مُحَمَّدُ شَوْقِي قَدِي عَفْرَةُ لِلَّهِمَا
وَسَرَّ عَيْنُهُمَا أَلْمِينَا بِمُعِيدِ

ط ٢٠٦

لَمْ يَقْدِرِ الثَّقَلَانِ تَجْمَعُ نُدْرَةً ۞ أَبَدًا وَمَا أَسْطَأَ عُوَالَهُ إِدْرَاكَ

يَا فِيكَ قَلْبٌ مُعْرِضٌ يَا سَيْدِي

وَحَشَّاشَةٌ مُخْشَوَةٌ بِهَوَاكَ

وَإِنَّا سَكَتُ فَفَيْدِكَ صَمْتِي كُلُّهُ ۞ وَإِذَا نَطَقْتُ فَأَمْدَحُ عَلَيْكَ

وَإِذَا سَمِعْتُ فَعِنْدَكَ قَوْلًا طَيِّبًا

وَإِذَا أَنْظَرْتُ فَمَا أَرَى إِلَّا

يَا مَا لِي كُنْتُ شَافِعِي مِنْ فَاقَتِي ۞ إِنِّي فَتِيرٌ فِي الْوَرَى لِعَيْنِكَ

يَا أَكْرَمَ الثَّقَلَيْنِ يَا كَنْزَ الْوَرَى

جُدِّي بِجُودِكَ وَأَرْضَنِي بِرِضَاكَ

فَلَا تَنْتَأَكْرَمُ شَافِعٍ وَمُشْفِعٍ ۞ وَمِنْ الْجَنَابِ حَاكٍ نَالَ وَفَاكَ

فَعَسَاكَ تَشْفَعُ فِيهِ عِنْدَ حَسَابِهِ

فَلَقَدْ غَدَا مَتَمَّكَ لِعَمَّاكَ

أَنَا طَائِعٌ بِالْجُودِ مِنْكَ وَلَوْ كُنْتُ ۞ لِأَبِي حَنِيفَةَ فِي الْأَنَامِ سَوَاكَ

فِي يَوْمٍ بَدْرٍ قَدَاتِكَ مَلَائِكَ مِنْ عِنْدِ رَبِّكَ فَأَنْتَ أَغْدَاكَ

وَالْفَتْحُ جَاءَكَ يَوْمَ فَتَحْتَ مَكَّةَ

وَالنَّصْرُ فِي الْأَجْرَابِ قَدْ وَافَاكَ

هُودٌ وَيُونُسٌ مِنْ بَهَائِكَ بِحَقِّهَا وَجَمَالَ يُونُسَ مِنْ ضِيَاءِ سَنَاكَ

قَدْ فَتَحْتَ يَا طَهَ جَمِيعَ الْأَنْبِيَاءِ

طَرًّا فَهَسْبُحَانَ الَّذِي أَسْرَاكَ

وَأَلَّهِ يَا بَسْرٌ مِثْلَكَ لَمْ يَكُنْ فِي الْعَالَمِينَ وَحَقٌّ مِنْ نَبَاتِكَ

عَنْ وَصْفِكَ الشَّعْرَاءُ يَا مَدْرَرٌ

بَعْرُورٌ أَوْ كَلُوا مِنْ صَفَائِكَ عِلَاكَ

إِنْجِيلَ عَيْسَى قَدَاتِي بَيْتِ مُحَمَّدٍ رَبِّكَ الْكَمَا بَأْتِي بِيَدِجِ حِلَاكَ

مَاذَا يَقُولُ الْمَارِدُونَ وَمَا عَسَى

أَنْ يَجْمَعَ الْكُتُبُ مِنْ مَعْنَاكَ

وَأَلَّهِ لَوْ أَنَّ الْجِبَارِ قَدَادَهُمْ وَالشُّعْبُ فَلَا مَجْعَلُ لَنَاكَ

50 Dürr-ü Meknûn (Saklı inci)

وَرَدَدْتَ عَيْنَ قَنَادَةَ بَعْدَ الْعَمَى ۝ وَأَبْرَ الْحَصِيرَ شَفِيفَةً بِشِفَاكَ

وَكَلَّا خَيْبٌ وَأَبْرَ عَضْرَابَ بَعْدَمَا

جُرْحًا شَفِيفَتَهُمَا بِالْمَسِّ بِيَدِكَ

وَعَلَىٰ مَنْ رَمَدٍ بِهِ دَاوِيْتُهُ ۝ فِي خَيْرِ فِشْفَىٰ بَطِيبٍ لِمَا كَا

وَسَأَلْتُ رَبِّكَ فِي ابْنِ جَابِرٍ بَعْدَمَا

أَنْ مَاتَ أَحْيَاؤُهُ وَقَدْ رَضِيَ كَا

وَمَسَّتْ سَاشَةَ لَأَمْ مَعْبُدُ بَعْدَمَا ۝ فَشَفْتُ قَدْرَتَ مِنْ شِفَاؤِ رِفَاكَ

وَدَعَوْتُ رَبِّكَ عَامَ قِحِّ طُمُعِينَا

فَأَنْهَلَ قَطْرَ السُّجُودِ حِينَ دُعَاكَ

وَدَعَوْتُ كُلَّ الْخَلْقِ فَأَنْقَادُوا لِي ۝ دَعْوَاكَ طَوْعًا سَامِعِينَ نِدَاكَ

وَحَفِضْتُ دِينَ الْكُفْرِ يَا عِلْمَ الْهُدَىٰ

وَرَفَعْتُ دِينَكَ فَاسْتَقَامَ هُنَاكَ

أَعْدَاكَ عَادُوا فِي الْقَلْبِ جَمِيعُهُمْ ۝ صَرَعُوا وَقَدِحُوا الرِّضَا بِجَفَاكَ

لَكَ مُعْجَزَاتٌ أُعْجِزَتْ كُلَّ الْوَرَى ۝ وَفَضَائِلُ جَلَّتْ فَلَيْسَ نَجَاكَ

نَطَقَ الطَّعَامُ بِسَمِيهِ لَكَ مُعِينًا

وَأَضْبَتُ قَدْلَبَاكَ خَيْرَ لِقَاكَ

وَالذِّئْبُ إِجَاءَكَ وَالغَزَالَةُ قَدَانَكَ ۝ بِكَ تَسْتَجِيرُ وَتَحْتَمِي بِحِمَاكَ

وَكَذَلِكَ الْوُجُوهُ شِئْنَا لَيْكَ وَسَلَمَتُ

وَشَتَّى الْبَعِيرُ لَيْكَ خَيْرٌ رَاكَ

وَدَعَوْنَا شَيْخَارًا أَنْتَكَ مُطَبَّعَةٌ ۝ وَسَعَتْ لَيْكَ مَجِيئَةُ لَيْدَاكَ

وَالْمَاءُ فَاضِرٌ بِرَأْسِيكَ وَسَيْحَتُ

بِحِمِّ الْجَحْشِ بِالْفَضْلِ لَيْفِي لَيْدَاكَ

وَعَلَيْكَ ظَلَّتِ الْعَمَامَةُ وَالْوَرَى ۝ وَالْجِدْعُ حَزَى إِلَى كَيْدِ لَيْدَاكَ

وَكَذَلِكَ لَا أَنْزِلُ شَيْبِكَ فِي الْوَرَى

وَالضُّفْرُ قَدْ غَاصَتْ بِهِ قَدْ مَاكَ

وَأَشْفَيْتُ ذَا الْعَاهَاتِ مِنْ أَمْرِهِمْ ۝ وَمَلَأْتُ كُلَّ الْأَرْضِ مِنْ جَدْوَاكَ

أَنْتَ الَّذِي لَمَّا رَفَعْنَا إِلَى السَّمَاءِ بِكَ قَدْ سَمِعْتَ وَزَيْتَ لِسْرًا كَا

أَنْتَ الَّذِي نَادَيْكَ رَبُّكَ مَرْجَبًا
وَلَقَدْ دَعَاكَ لِقَدْرٍ وَوَجَّيَا كَا

أَنْتَ الَّذِي فِيمَا سَأَلْتَ شَفَاعَةً نَادَيْكَ رَبُّكَ لَمْ يَكُنْ لِسْوَا كَا

أَنْتَ الَّذِي لَمَّا تَوَسَّلَ آدَمُ
مِنْ زَلَّةٍ بِكَ فَازَ وَهُوَ أَبَا كَا

وَبِكَ الْحَلِيلُ دَعَا فَعَادَتْ نَارُهُ بَرْدًا وَقَدْ حَمَلَتْ سُبُورَ سَنَا كَا

وَدَعَاكَ أَيُّوبُ لِيُضِرَّ مَسَّهُ
فَازِيلُ عَنْهُ الضَّرُّ خَيْرٌ دَعَا كَا

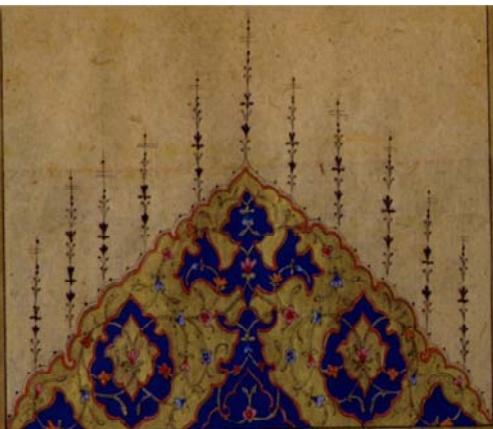
وَبِكَ الْمَسِيحُ أَنَّى بَشِيرًا مُخْبِرًا بِصِفَاتِ حُسْنِكَ مَا دَعَا الْعَلَا كَا

وَكُنَّاكَ مُوسَى لَمْ يَزَلْ مُتَوَسِّلًا
بِكَ فِي الْعَتَبَةِ مُجْتَمِعًا بِحَمَا كَا

وَالْأَنْبِيَاءُ وَكُلُّ مَا خَلَقَ الْوَرَى وَالرُّسُلُ وَالْأَمَلَاكُ بِحَمْدِ لَوَْا كَا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا سَيِّدَ السَّادَاتِ جَنَّتِكَ قَاصِدًا ۝ أَرْجُو رِضَاكَ وَأَجْتَنِبُ عِيَابَكَ

وَاللَّهُ يَا خَيْرَ الْخَلَائِقِ إِنَّ لِي

قَلْبًا مَشُوقًا لَا يَرُومُ سِوَاكَ

وَيَحِقُّ جَاهِدَكَ إِنِّي بَيْتُكَ مُغْرَمٌ ۝ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنِّي هُوَاكِنَا

أَنَا الَّذِي لَوْلَاكَ مَا خُلِقْتُ مَرَّةً

كُلًّا وَلَا خُلِقَ الْوَرَى لَوْلَا كَا

أَنَا الَّذِي مِنْ نُورِكَ الْبَدْرُ أَكْتَنَا ۝ وَالشَّمْسُ مُشْرِقَةٌ مِنْ نُورِ بَهَا كَا

KUR'ÂN-I KERİM'DEN 15 AYET

İmam-ı Âzam Ebû Hanîfe radiyallâhü anhın Kur'ân-ı Kerim'den seçtiği onbeş ayet hakkında denilmiştirki; her kim bu ayetleri yazıp taşırsa evine asarsa, hayvanına ve bineğine bağlarsa, yediği şeye okursa veya yazılabilecek bir gıdaya yazıp yerse düşman ve bütün zararlı şeylerden emin olur.³⁵

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

(Enbiya 37) خُلِقَ الْاِنْسَانُ مِنْ عَجَلٍ

(Fecr 22) وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا

(İnsan 16) قَوَارِيرٍ مِنْ فِضَّةٍ قَدَرُوهَا تَقْدِيرًا

(Tur 47) وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ

(Zariyat 22) وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ

(Fussilet11) قَالَتَا إِنِّي نَا طَائِعِينَ

---

³⁵ Kalâid-ü Ukûdu'd-Dürer vel İkyân fî Menakıb-I el İmam Ebû Hanifete'n Numan, (Osmanlıca yazma, sh, 280-281)

56 Seçilmiş Ayetler

(Ahzab 51) وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَلِيمًا

(İbrahim12) وَمَا لَنَا لَا نَتَوَكَّلُ عَلَى اللَّهِ

(İsra 23) وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا يَٰهُ

(Enbiya 98) حَصَبُ جَهَنَّمَ أَتَمَّ لَهَا وَارْدُونَ

(Fussilet 12) ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ

وَلَوْ أَنَّ قُرْآنًا سُيِّرَتْ بِهِ الْجِبَالُ أَوْ قُطِعَتْ بِهِ الْأَرْضُ أَوْ كَلِمَ بِهِ الْمَوْتَىٰ

(Rad 31) بَلِ اللَّهُ الْأَمْرُ جَمِيعًا

(Fatiha 2) الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

(Ali İmran 173) حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

(Al-i İmran 174) فَاتَّقُوا بِنِعْمَةِ اللَّهِ وَفَضْلِ لَمْ يَمْسَسْهُمْ سُوءٌ

İSM-İ ÂZAM AYETLERİ

İmam-ı Âzam Ebû Hanîfe radiyallâhü anh, Kur'ân-ı Kerim'de İsm-i âzâmın aşağıdaki ayetlerde geçtiğini beyan etmiştir.³⁶

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

(51) وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ إِلَّا إِذَا

تَمَّتْ آيَاتُ الشَّيْطَانِ فِي أُمْنِيَّتِهِ فَيَنْسَخُ اللَّهُ مَا يُلْقِي

الشَّيْطَانُ ثُمَّ يُحْكُمُ اللَّهُ آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (52)

لِيَجْعَلَ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ فِتْنَةً لِلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ

وَالْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ (53)

وَلَيَعْلَمَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَيُؤْمِنُوا بِهِ

فَخُتِبَ لَهُ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ اللَّهَ لَهَادٍ الَّذِينَ آمَنُوا إِلَى صِرَاطٍ

³⁶ Kalâid-ü Ukûdu'd-Dürer vel İkyân fî Menakıb-I el İmam Ebî Hanifete'n Numan, (Osmanlıca yazma, sh,280)

58 Seçilmiş Ayetler

مُسْتَقِيمٍ (54) وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مِرْيَةٍ مِنْهُ حَتَّى
تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ يَوْمٍ عَقِيمٍ (55)
الْمَلِكُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ (56) وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا فَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ (57) وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي
سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قَاتَلُوا أَوْ مَاتُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا وَإِنَّ
لِلَّهِ لَهَوَ خَيْرٌ الرَّازِقِينَ (58) لِيَدْخُلْتَهُمْ مُدْخِلًا يَرْضَوْنَهُ وَإِنَّ
اللَّهِ لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ (59) ذَلِكَ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ مَا عُوقِبَ بِهِ
ثُمَّ يَغِي عَلَىٰ لَيْنِ صَرْفَةِ اللَّهِ إِنْ اللَّهُ لَعَفُوفٌ غَفُورٌ (60) ذَلِكَ
بِأَنَّ اللَّهَ يُوَلِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُوَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَإِنَّ اللَّهَ
سَمِيعٌ بَصِيرٌ (61) ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَإِنَّ مَا يَدْعُونَ
مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ وَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ (62) أَلَمْ تَرَ

أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتُصْبِحُ الْأَرْضُ مُخْضَرَةً إِنَّ اللَّهَ
لَطِيفٌ خَبِيرٌ (63) لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ (64) أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ
مَا فِي الْأَرْضِ وَالْفُلُوكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَيُمْسِكُ
السَّمَاءَ أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِهِ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرُؤُوفٌ
رَحِيمٌ (Enbiya65)